

Anemoon

In Hooglied vergelijkt de jongen zijn lief met een bloem. Dat een meisje vergeleken wordt met een fraaie bloem is iets dat ook in vele tijden en culturen aangetroffen wordt. De jongen zegt in Hooglied 2:2 dat het meisje is als een anemoon tussen distels. Origineel is hij niet, want het meisje heeft deze vergelijking in het vers ervoor al aangereikt door te zeggen dat zij de anemoon van de dalen is. Daar heeft zij nog iets extra's over deze bloem gezegd, namelijk dat het een bolgewas is. Verschillende plantensoorten behoren tot de bolgewassen, zoals de crocus, lelie, narcis en ook de anemoon. Over welke bloem het hier gaat zijn de vertalers het blijkbaar niet eens, maar een roos kan in elk geval niet geweest zijn, want dat is geen bolgewas. Meestal wordt gedacht aan de lelie, zoals in de Septuaginta en Vulgata al vertaald is.

In de Targum wordt deze bloem weergegeven met 'narcis', Ook andere oude vertalingen hebben vaak als vertaling van deze bloem 'lelie', 'narcis' of zelfs 'roos'. De NBV21 vertaalt 'wilde lelie'. De HSV en Oussoren vertalen 'lelie'.

Uit wat het meisje zegt in Hooglied 2:1 is iets meer duidelijkheid te krijgen over de soort bloem die bedoeld is. Want zij zegt eerst dat ze een bolgewas is die in de Sharon bloeit. De vlakte van Sharon was een vruchtbaar gebied ten zuiden van het Karmelgebergte. Lelies daarentegen kwamen in Israël alleen voor in de Jordaanvallei.

Wie wel eens in Israël geweest is in het voorjaar herkent het beeld dat Jesaja geeft in hoofdstuk 35:1 waar staat dat de wildernis zal bloeien als een bolgewas. Hele velden zijn dan rood gekleurd door de bloeiende anemoontjes. Anemonen komen in diverse kleuren voor, maar in Hooglied zal de rode variant bedoeld zijn, want in Hooglied 5:13 vergelijkt het meisje de lippen van haar lief met deze bloem.

Wat de naam 'anemoon' betreft: Dit woord 'shoshannah' waar de meisjesnaam Susanna vanaf geleid is, komt van het telwoord 'shesh', 'zes'. En de anemoon is een zesbladig bloemetje.

In Mattheüs 6:28 en Lukas 12:27 spreekt Jezus over 'de lelieën des velds' gesproken, maar ook hier zullen wel 'gewone' veldbloemen bedoeld zijn, waarvan de anemoon de meest voorkomende was.

Op deze manier gelezen komt duidelijk uit wat het meisje en de jongen zeggen in Hooglied 2:1 en 2. In Hooglied 1: 5 had het meisje al over zichzelf gezegd dat ze gewoon zwart haar had. Hier zegt het meisje van zichzelf dat ze maar een gewoon veldbloemetje is, en de jongen bevestigt dit wel, maar voegt er aan toe dat het ze wel een bloem is die opvalt, want ze staat als het ware tussen distels.

Lukas de Groot, december 2022